Et exaltabit̃ et habitabit in loco
ſuo a porta beniamin vſq; ad locū
porte p̄oris ⁊ vſq; ad portā angu
lorum ⁊ a turre ananehel vſq; ad
torcularia regis. Et habitabūt in
ea ⁊ anathema nō erit amplius.
Sed ſedebit ih'rl'm ſecurā et hec erit
plaga q̄ percutiet dn̄s oēs gentes
q̄ pugnauerūt adūſus iheruſalē
Tabeſcet caro vniuſcuiuſq; ſtan
tis ſup pedes ſuos et oculi eiꝰ ꝯta
beſcēt i foraminibꝰ ſuis ⁊ lingua
eoꝝ ꝯtabeſcet in ore ſuo. In die il
la erit tumultus dn̄i magnꝰ i eis
⁊ apphēdet vir manū ꝓximi ſui.
⁊ ꝯſeret̃ manꝰ eiꝰ ſup manū ꝓxi
ſui Sz et iudas pugn̄bit adūſus
iheruſalē. Et ꝯgregabunt̃ diuitie
oīm gentiū i circuitu auꝝ ⁊ argē
tū et veſtes multe ſatis Et ſic erit
ruina eq̄ ⁊ muli ⁊ cameli et aſini
⁊ oīm iumētoꝝ q̄ fuerint i caſtris
ill' ſic̄ ruina hec. Et oēs q̄ reliq̄ fue
rint de vniūſis gentibꝰ que vene
rūt ꝯtra ih'rl'm. aſcēdent ab āno i
annū ut adorēt regez dn̄m exerci
tuū ⁊ celebrent feſtiuitates taber
naculoꝝ. Et erit qui nō aſcenderit
de familijs terre ad iheruſalez ut
adorēt regē dn̄m exercituū nō erit
ſuper eos ymber. Qz et ſi familia
egipti nō aſcenderit ⁊ nō venerit
nec ſup eos erit. ſz erit ruina q̄ per
tiet dn̄s oēs gētes que nō aſcēde
rint ad celebrandā feſtiuitatē ta
b'naculoꝝ. Hoc eſt pc̄m egipti ⁊
hoc peccatū oīm gentiū que non
aſcenderint ad celebrādū feſtiui
tatez tab'naculoꝝ. In die illa erit
qd ſup frenū ē equi ſanctū dn̄o ⁊
erūt lebetes i domo dn̄i q̄ſi phya
le corā altari. Et erit oīs lebes in
ih'rl'm ⁊ in iuda ſcīficatus dn̄o
exercituū. Et veniēt oēs imolātes
⁊ ſumēt ex eis ⁊ coquēt in eis. Et
non erit mercator vltra in domo
domini exercituū in die illo.

Explicit Zacharias ꝓpheta.
Incipit Malachias ꝓpheta.

Onus verbi dn̄i ad
iſrl' in manu mala
chie ꝓphete. Dilexi
vos dicit dn̄s. Et di
xiſtis. In q̄ dilexiſti
nos. Nōne frat̃ erat eſau iacob
dicit dn̄s. Et dilexi iacob. eſau āt
odio habui. Et poſui ſeyr mōtes
eiꝰ in ſolitudinē ⁊ hereditatē eius
i dracones deſ'ti. Qd ſi dixerit ydu
mea deſtructi ſumꝰ ſz reuertentes
edificabimꝰ q̄ deſtructa ſūt. hec
dicit dn̄s exercituum. Iſti edifica
būt ⁊ ego deſtruā. Et vocabūtur
t̃mini impietatis et ꝑplus cui iratꝰ
ē dn̄s vſq; in eternū. Et oculi vr̄i
videbūt ⁊ vos dicetis. Magnificet̃
dn̄s ſup terminū iſrl'. Filiꝰ hono
rat patrez et ſeruus dn̄m ſuū. Si ḡ
pat̃ ego ſū vbi ē honor meus ⁊ ſi
dn̄s ego ſū vbi ē timor meꝰ dicit
dn̄s exercituū. Ad vos o ſacerdo
tes qui deſpicitis nomen meū Et
dixiſtis. In q̄ deſpeximꝰ nomē tu
um. Offertis ſup altare meū panē
pollutū. Et dicitis In q̄ polluimꝰ
te. In eo q̄ dicitis menſa dn̄i de
ſpecta ē. Si offeratis cecū ad imo
landū nōne malū ē. Et ſi offera
tis claudū ⁊ languidū. nōne ma
lū eſt. Offer illud duci tuo ſi pla
cuerit ei aut ſi ſuſceperit faciē tuā di
cit dn̄s exercituū. ⁊ nūc dep̄camini

vultũ dei ut miſereat̃ veſtri de ma
nu eñ vrã factu; ẽ hoc:ſi quo mõ
ſuſcipiat faties vrãs dicit dñs ex
ercituũ. Quis ẽ in vob̃ q̃ claudat
oſtia ⁊ incẽdit altare meũ gratui
to.¶ Nõ ẽ m̃ volũtas in vobis dicit
dñs exẽcituũ ⁊ munꝰ nõ ſuſcipiã
de manu vrã. Ab ortu ei ſol' vſq;
ad occaſũ magnũ ẽ nomẽ meũ in
gẽtibꝰ ⁊ in oĩ loco ſãctificat̃ ⁊ of
fert̃ noĩ meo oblacõ mũdaq; ma
gnũ nomẽ meũ ĩ gẽtibꝰ dic̃ dñs
exẽcituũ. Et vos polluiſtis illud ĩ
eo ꝙ dicitis menſa dñi ꝯtamina
ta ẽ ⁊ qđ ſupponit̃ ꝯtẽptibile ẽ cũ
igne q̃ illud deuorat. Et dixiſtis.
Ecce de labore ⁊ exufflaſtis illđ di
cit dñs exẽcituũ. Et intuliſtis de ra
pinis claudũ ⁊ lãguidũ et intuli
ſtis munꝰ nũq̇đ ſuſcipiã illđ de ma
nu vrã dic̃ dñs.¶ maledictꝰ doloſꝰ
q̃ hʒ ĩ grege ſuo maſculũ ⁊ votũ fa
tiens imolat debile dño. qꝛ rex ma
gnꝰ ego dic̃ dñs exẽcituũ ⁊ nomẽ
meũ horribile ĩ gẽtibꝰ. ¶ Ca. ij.

ET nũc ad vos mãdatũ hoc
o ſacerdotes. Si nolueritis
audire ⁊ ſi nolueritis ponere ſup
cor: ut detis gl'iaʒ noĩ meo ait do
minꝰ exẽcituuʒ: mittam ĩ vos ege
ſtatẽ ⁊ maledicã bñdictionibʒ ve
ſtris ⁊ maledicã ill' qm̃ nõ poſui
ſtis ſup cor. Ecce ego ꝓiciaʒ vobis
brachiũ ⁊ diſpgã ſup vultũ vrm̃
ſtercꝰ ſollẽnitatũ vrãꝝ ⁊ aſſumet
vos ſecũ. Et ſcietis ꝙ miſi ad vos
mãdatũ iſtud ut eẽt pactũ meuʒ
cũ leui dicit dñs exẽcituũ. Pactuʒ
meũ fuit cũ eo vite ⁊ pacis ⁊ dedi
ei timorẽ ⁊ timuit me ⁊ a fatie no
minis mei pauebat. Lex veritatis
fuit ĩ ore eiꝰ ⁊ iniquitas nõ ẽ inuẽ
ta in labiis eiꝰ. In pace ⁊ in eq̇ta
te ambulauit mecũ ⁊ multos au
tit ab iniq̇tate. Labia eñ ſacerdo
tis cuſtodiũt ſcientiã ⁊ legẽ requi
rent ex ore eiꝰ. qꝛ angelꝰ dñi exer
cituũ ẽ. Vos aũt receſſiſtis de via
⁊ ſcãdaliſaſtis plurimos in lege.
Irritũ feciſtis pactũ leui dic̃ dñs
exẽcituũ. Propt̃ quod ⁊ ego dedi
vos ꝯtẽptibiles et humiles oĩbꝰ
ꝑplis ſic̃ nõ ſeruaſtis vias meas
⁊ accepiſtis fatiẽ in lege. Nũquid
nõ pat̃ vnꝰ oĩm noſtꝝ.¶ Nũquid
nõ deus vnꝰ creauit nos.¶ Quare
ergo deſpicit vnuſquiſq; noſtrũ
frẽ ſuũ violãs pactũ pꝛm noſtro
rũ.¶ Trãſgreſſus eſt iudas ⁊ abho
minatio facta ẽ in iſrl' ⁊ in ihrlm.
qꝛ ꝯtaminauit iudas ſãctificacõʒ
dñi quã dilexit ⁊ habuerũt filiã
dei alieni. Diſꝑdat dñs viꝝ q̇ fece
rit hoc magiſtꝝ et diſcipulũ de ta
bernaculo iacob ⁊ offerẽteʒ munꝰ
dño exẽcituũ. Et hoc rurſũ feciſtis
Operiebatis lacrimis altare dñi
fletu ⁊ mugitu:ita ut nõ reſpitiaʒ
vltra ad ſacrifitiũ:nec accipiam
placabile quid de manu veſtra.
Et dixiſtis. Quã ob cauſã.¶ Quia
dñs teſtificatus eſt int̃ te ⁊ vxorẽ
pubertatis tue quaʒ tu deſpexiſti.
Et hec ꝑticeps tua et vxor federis
tui. Nonne vnus fecit ⁊ reſiduuʒ
ſpũs eiꝰ eſt.¶ Et quid vnus q̄rit:
niſi ſemẽ dei.¶ Cuſtodite ergo ſpi
ritũ veſtꝝ ⁊ vxorẽ adoleſcẽtie tue
noli deſpicere. Cũ odio habueris
dimitte dicit dñs deꝰ iſrl'. Operiet
aũt iniquitas veſtimentũ eiꝰ: dic̃
dñs exercituũ. Cuſtodite ſpm̃ ve
ſtꝝ ⁊ nolite deſpicere. Laborare fe
ciſtis dñm in ſermonibꝰ veſtris.

Et dixiſtis. In q̄ eū fecim⁹ labora
re. In eo ꝙ dicitis. Oīs qui facit
malū bon⁹ ē in ꝯſpectu dn̄i ⁊ tales
ei placēt. ā cte vbi ē de⁹ iudicij.

ECce ego mittā an ¶ Ca. iij.
gelū meū ⁊ prepabit viam
an̄ faciē meā. Et ſtatim veniet ad
templū ſuū dn̄ator quē vos quer
tis ⁊ angel⁹ teſtamēti quem vos
vultis Ecce venit dicit dn̄s exerci
tuū. Et quis poterit cogitare diez
aduētus ei⁹. Et q̄s ſtabit ad vi
dendū eū. Ipſe em̄ q̄ſi ignis ꝯflās
⁊ quaſi herba fullonū. Et ſedebit
ꝯflans ⁊ emūdans argētū ⁊ pur
gabit filios leui. Et colabit eos
quaſi aurū ⁊ q̄ſi argentū ⁊ erunt
dn̄o offerētes ſacrifitia in iuſtitia
Et placebit dn̄o ſacrifitiū iuda ⁊
ihr̄l'm ſicut dies ſeculi et ſicut ān̄i
antiq̄. Et accedā ad vos in iudicō
⁊ ero teſtis velox maleficis ⁊ ad
ulteris ⁊ piuris et qui calūniant
mercedē mercēnarij ⁊ humiliant
viduas ⁊ pupillos ⁊ opprimunt
pegrinū. nec timuerunt me dicit
dn̄s exercituū. Ego em̄ dn̄s et nō
mutor ⁊ vos filij iacob non eſtis
ꝯſūpti. A diebꝫ em̄ patrū veſtrorū
receſſiſtis a legitimis meis ⁊ nō
cuſtodiſtis. Reūtimini ad me et
reūtar ad vos dicit dn̄s exercituū
Et dixiſtis. In q̄ reuertemur. Si af
figet hō deū. ꝙ vos ꝯfigitis me. ⁊
dixiſtis. In q̄ ꝯfigim⁹ te. In deci
mis ⁊ i p̄micijs ⁊ i penuria. Vos
maledicti eſtis ⁊ me vos ꝯ̄figitis
gens tō. Inferte oēm decimā i hor
reū ⁊ ſit cib⁹ in domo mea ⁊ pba
te me ſup hoc dic̄ dn̄s. Si nō ape
ruero vob̄ catharactas celi et ef
fudero vob̄ bn̄dictōnem vſqꝫ ad

abundātiā. Et icrepabo p̄ vobis
deuorātē ⁊ nō corrūpet fructū ter
re vr̄e nec erit ſteril' vinea i agro
dicit dn̄s exercituū. Et btōs vos
dicent oēs gentes. Eritis em̄ vos
terra deſiderabil' dicit dn̄s exerci
tuū. Inualuerūt ſup me v̄ba vr̄a
dic̄ dn̄s. Et dixiſtis. Quid locuti
ſum⁹ ꝯtra te. Dixiſtis. Van⁹ ē q̄
ſuit deo. Et qd̄ emolumentū ꝙ cu
ſtodiuim⁹ p̄cepta ei⁹ ⁊ ꝙ ambu
lauim⁹ triſtes corā domino exerci
tuū. Ergo nūc btōs dicim⁹ arro
gantes. Siquidē edificati ſūt faciē
tes impietates ⁊ tēptauerūt deū
⁊ ſalui facti ſūt. Tūc locuti ſunt ti
mētes deū vnuſquiſqꝫ cū pximo
ſuo. Et attendit dn̄s ⁊ audiuit ⁊
ſcriptus eſt liber monumēti corā
eo timētib⁹ dn̄m ⁊ cogitātib⁹ no
men ei⁹. Et erūt m̄ ait dn̄s exerci
tuū in die q̄ ego faciā i peculiū et
parcā eis ſic̄ pcit vir filio ſuo ſui
enti ſibi. Et ꝯūtimini ⁊ videbitis
q̄d ſit int' iuſtū ⁊ impiū ⁊ int' ſuiē
tē deo ⁊ nō ſuientē ei. ¶ Ca. iiij.

ECce em̄ dies veniet ſuccenſa
q̄ſi camin⁹ ⁊ erūt oēs ſupbi
⁊ oēs faciētes impietatē ſtipula.
Et inflāmabat eos dies veniens
dicit dn̄s exercituū. q̄ nō derelin
quet eis radicē ⁊ germē. Et oriet'
vob̄ timētib⁹ nomē meū ſol iuſti
tie ⁊ ſanitas in pennis ei⁹. Et egre
diemi et ſalietis ſicut vituli de ar
mēto et calcabitis ipios cū fuerit
cinis ſb̄ planta pedū vr̄orū in die
q̄ ego facio dicit dn̄s exercituum
Memētote legis moyſi ſerui mei
quā mandaui ei in oreb ad oēm
iſrahel p̄cepta ⁊ iudicia. Ecce ego
mittā vob̄ helyam pph̄am anq̄

veniat dies dñi magn⁹ ⁊ horribi
lis. Et conuertet cor patrũ ad filios
⁊ cor filiorũ ad prẽs eorũ ne forte
veniã ⁊ pcutiã terrã anathemate.

Explicit Malachias pp̃ha.
Incipit prologus beati Iheronimi preſbiteri in libros
Machabeorũ

Machabeorũ libri duo p̃
notãt plia int hebreo
rũ duces gentesq; pſaꝝ
pugnãq; ſabbatorũ ⁊
nobiles machabei ducis trium
phos ex cui⁹ noĩe ⁊ libri idem fũt
nũcupati. Hecq; hiſtoria cõtinet
etiã ĩdita illa geſta machabeorũ
fratꝝ q̃ ſub ãtiocho rege p ſacris
legibus dira tormẽta ppeſſi ſunt
Quos mater pia dũ diuerſis ſup
plicijs vrgerentur non ſolum nõ
fleuit. ſed et gaudẽs hortabatur
ad gloriam paſſionis.

Explicit plogus. Incipit liber primus Machabeorũ.

Et factũ eſt poſtq̃ p
cuſſit alexãder phi
lippi rex macedo qui
primus regnauit in
grecia egreſſus de ter
ra cethim dariũ regem pſaꝝ ⁊ me
dorum conſtituit prelia multa et
obtinuit omniũ munitiões et in
terfecit reges terre. Et pertranſijt
vſq; ad fines terre et accepit ſpo
lia multitudinis gentium ⁊ ſiluit
terra in conſpectu eius. Et congre
gauit virtutẽ et exercitũ fortẽ ni
mis ⁊ exaltatũ eſt et eleuatũ cor
eius ⁊ obtinuit regiones gentiũ
⁊ tirannos ⁊ facti ſũt illi in tribu
tũ. Et poſt hec decidit in lectũ et co
gnouit qȝ moreret. Et vocauit pu
eros ſuos nobiles qui ſecũ erant
nutriti a iuuentute ſua ⁊ diuiſit il
lis regnũ ſuũ cum adhuc viueret
Et regnauit alexander annis duo
decim ⁊ mortuus ẽ. Et obtinuerũt
pueri ei⁹ regnũ vnuſquiſq; in lo
co ſuo ⁊ impoſuerunt omnes ſibi
dyademata poſt mortẽ eius ⁊ filij
eoꝝ poſt eos annis multis ⁊ mul
tiplicata ſũt mala in terra. Et exijt
ex eis radix peccati: antioch⁹ illu
ſtris filius antiochi regis qui fu
erat rome obſes et regnauit ĩ an
no centeſimo triceſimo ⁊ ſeptimo regni gre
coꝝ. In dieb⁹ illis exierũt ex iſrl
filij iniqui ⁊ ſuaſerũt multis dicẽ
tes. Eam⁹ ⁊ diſponam⁹ teſtamen
tũ cum gentib⁹ q̃ circa nos ſũt. qȝ
ex quo receſſim⁹ ab eis inuenerũt
nos multa mala. Et bon⁹ viſus ẽ
ſermo in ocul' eorũ. Et deſtinaue
rũt aliqui de populo ⁊ abierũt ad
regem ⁊ dedit illis poteſtatem ut
facerent iuſtitiã gentiũ. Et edifica
uerunt gymnaſiũ ĩ iheroſolimis
ſcd̃m leges nationũ ⁊ fecerũt ſibi p̃
putia ⁊ receſſerunt a teſtamento
ſancto et iuncti ſunt nationibus
et venundati ſunt ut facerent ma
lum. Et paratum eſt regnũ in cõ
ſpectu antiochi et cepit regnare
in terra egipti ut regnaret ſuper
duo regna. Et intrauit in egiptũ
in multitudine graui in curribus
et elephantis et equitibus et co
pioſa nauiũ multitudine. Et conſti
tuit bellũ aduerſus ptolomeũ regẽ
egipti ⁊ verit⁹ ẽ ptolome⁹ a facie
ei⁹ ⁊ fugit ⁊ ceciderũt vulnerati m̃lti